

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการ
บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานครเขต 2*

THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL ADMINISTRATORS' DIGITAL
LEADERSHIP AND SCHOOL SAFETY MANAGEMENT BASED ON
TEACHERS' OPINIONS IN THE RATCHAVIPHA SCHOOL NETWORK,
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2

ชินวัฒน์ สุวรรณพุดธิ¹, สุดารัตน์ สารสว่าง², และ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ³

Shinawat Suwanapudithi¹, Sudarat Sarnswang², and Prompilai Buasuwarn³

¹⁻³มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹⁻³Kasetsart University, Thailand

¹Corresponding Author's Email: shinawat.2024@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งหมด 1,100 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 241 คน ใช้การสุ่มแบบตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.980 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3)

* Received 14 January 2026; Revised 22 February 2026; Accepted 31 March 2026

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.704$, $p<0.01$)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล, การบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were: 1) to investigate the level of digital leadership of school administrators in the Ratchavipha School Network; 2) to investigate the level of safety management in schools within the Ratchavipha School Network; and 3) to examine the relationship between the digital leadership of school administrators and safety management in schools within the Ratchavipha School Network. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of teachers in schools under the Ratchavipha Educational Network, Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2, during the 2025 academic year, with a total population of 1,100 teachers. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table, resulting in a sample of 241 teachers. Proportional stratified random sampling was used. The research instrument was a five-point scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.980. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The results indicated that: 1) the overall level of digital leadership of school administrators was high; 2) the overall level of safety management in schools was high; and 3) digital leadership of school administrators was positively correlated with safety management in schools at a moderate high level, with statistical significance at the 0.01 level ($r = 0.704$, $p < 0.01$).

Keywords: Digital Leadership , School Safety Management , School Administrators

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 โลกกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากกระแสโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีดิจิทัล และสถานการณ์ความไม่แน่นอนในหลายมิติ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ และระบบการศึกษาของทุกประเทศ ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ในฐานะปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) โดยเฉพาะ “ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” ที่มุ่งยกระดับคุณภาพประชากรไทยให้มีทักษะที่จำเป็นต่อโลกยุคใหม่ ซึ่งต้องอาศัยระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ทั้งนี้ หนึ่งในหัวใจสำคัญของการพัฒนาระบบการศึกษาคือ “ความปลอดภัย” ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) โดยเฉพาะในสถานศึกษาซึ่งถือเป็นองค์กรพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทุนมนุษย์ และความมั่นคงของสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงไม่อาจพิจารณาเพียงมิติด้านกายภาพ แต่ต้องคำนึงถึงภัยคุกคามสมัยใหม่ทั้งในรูปแบบของความรุนแรงในโรงเรียน การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyberbullying) ปัญหาเฝ้าติดตาม การโจมตีทางข้อมูล และภัยคุกคามจากบุคคลภายนอก ซึ่งล้วนมีความซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้เรียนและครูในหลายระดับ (UNESCO, 2021) ดังนั้น แนวคิด “สถานศึกษาปลอดภัย” จึงหมายถึงสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ได้รับการออกแบบและจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากอันตรายทั้งทางกายภาพ จิตใจ และสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและการเติบโตของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีศักยภาพ ขณะเดียวกัน โลกยุคดิจิทัลได้สร้างทั้งโอกาสและความท้าทายต่อระบบการศึกษา เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน การเรียนรู้ และการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างสิ้นเชิง จึงทำให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะด้านดิจิทัลเพื่อปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งต้องเผชิญกับความเสี่ยงใหม่ ๆ ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษา การสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงต้องครอบคลุมทั้งการป้องกันภัยทางกายภาพและภัยทางไซเบอร์ เพื่อให้โรงเรียนสามารถผลิตผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความสุข และมีความสามารถได้ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความปลอดภัยจากการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุต่าง ๆ ซึ่งสามารถป้องกันได้หากมีการจัดการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และครอบคลุมในทุกมิติของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทั้งในโลกกายภาพและโลกดิจิทัล

ด้วยเหตุนี้ การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องมุ่งเน้นการวางแผนและประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสร้างความตระหนักรู้แก่ทุกภาคส่วน สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568–2569 ที่ยึดหลัก “การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต” และส่งเสริมการใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลรวมถึงปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการบริหารจัดการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ภาวะผู้นำดิจิทัล” (Digital Leadership) ที่ผู้บริหารต้องผสานเทคโนโลยีเข้ากับวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนานวัตกรรมความปลอดภัยและการเฝ้าระวังความเสี่ยง (Sheninger, 2019; Marzano & Waters, 2009)

สำหรับสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ในพื้นที่เมืองที่มีความหนาแน่นสูงและมีความหลากหลายทางสังคม จำเป็นต้องมีการจัดการความปลอดภัยที่รัดกุม อย่างไรก็ตามก็ยังคงพบว่าหลายโรงเรียนประสบปัญหาในการบูรณาการเทคโนโลยีกับระบบความปลอดภัย ทำให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและรับมือเหตุการณ์ไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความล่าช้าในการสื่อสารและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉิน ไม่สามารถติดตามและตรวจสอบเหตุการณ์ย้อนหลังได้อย่างครบถ้วน ส่งผลให้การวางแผนเชิงป้องกันขาดข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย อีกทั้งยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุที่กระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากร นอกจากนี้ ความบกพร่องดังกล่าวยังมีผลต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนทำให้สถานศึกษาไม่สามารถบรรลุตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยที่กำหนดไว้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดของ (National Technology Standards for Administrators, 2009). กับ การบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดของ (ธารรงค์ จันทฤทธิ์, 2567) ตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของผู้นำยุคดิจิทัลในการยกระดับความปลอดภัยของโรงเรียน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้สอดคล้องกับบริบทของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูในกลุ่มสหวิทยาเขตรัชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ทั้งหมด 9 โรงเรียน จำนวน 1,100 คน (สำนัก พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ, 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ คือ ครูในสังกัดข้างต้น จำนวน 9 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (1970) จำนวนทั้งหมด 285 คน เก็บข้อมูล ได้ 241 คน คิดเป็นร้อยละ 84.56 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้

เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (CheckList Questionnaires) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัย ในสถานศึกษา จำนวน 25 ข้อ

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเพื่อให้ทราบถึงระดับคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 ท่าน ด้วยการหาค่า Index of item-Objective Congruence หรือ IOC

2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.4 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลอง เก็บข้อมูลกับครูโรงเรียนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยนำผลของข้อมูลเฉพาะที่มีการ วัดมาตราส่วนประมาณค่ามาหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของ แบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ ถ้ามีค่าใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่น มาก ซึ่ง (Hair et al., 2006) อธิบายว่าค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 ได้ค่า ความเชื่อมั่นที่ 0.980

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 จัดเตรียมเครื่องมือรูปแบบออนไลน์และบันทึกข้อความเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง

โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตราชวิภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผ่านลิงก์และ QR Code โดยขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับภายใน 2 สัปดาห์ จากนั้น

3.2 ดำเนินการตรวจสอบคัดแยกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ซึ่งได้รับตอบกลับจำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 84.56 จำนวนที่หายไปเกิดจากการคัดกรองแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ออกเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของข้อมูล และมีบางส่วนที่ครูไม่มีเวลาตอบเนื่องจากต้องใช้ เวลาทำกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในช่วงปลายปี โดยจำนวนแบบสอบถามที่เก็บ ข้อมูลได้จำนวน 241 ชุดคิดเป็นร้อยละ 84.56 ซึ่งครอบคลุมขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่คำนวณ ไว้แต่ต้น จึงมั่นใจได้ว่าผลการวิเคราะห์จะยังคงมีความเที่ยงตรงและเป็นตัวแทนของ กลุ่มเป้าหมายได้ จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติต่อไป

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 โดยหาความเฉลี่ย และร้อยละ

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการ บริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราช วิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	การแปล ความหมาย
1	การมีวิสัยทัศน์	3.86	0.77	มาก
2	การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบ โลกยุคดิจิทัล	3.84	0.83	มาก

3	การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ	3.78	0.87	มาก
4	การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	3.79	0.83	มาก
5	การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	3.72	0.87	มาก
	ภาพรวม	3.80	0.76	มาก

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.80, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.83) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = 0.87) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในสหวิทยาเขตรัชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตรัชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

รายการ	การบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
1	ภัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมทางสังคม	3.76	0.93	มาก
2	การคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน	3.76	0.93	มาก
3	แผนเผชิญเหตุและเฝ้าระวังเหตุ	3.71	0.98	มาก
4	การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน	3.89	0.85	มาก
5	การสร้างหลักสูตรความปลอดภัยในสถานศึกษา	3.78	0.93	มาก
	ภาพรวม	3.78	0.85	มาก

จากตารางที่ 2 ระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตรัชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.89, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ด้านการสร้างหลักสูตรความ

ปลอดภัยในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.78, S.D. = 0.93) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านแผนเผชิญเหตุและเฝ้าระวังเหตุ ($\bar{X}$ = 3.71, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหาร สถานศึกษา	การบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁	0.544**	0.538**	0.551**	0.523**	0.522**	0.586**
X ₂	0.549**	0.576**	0.560**	0.562**	0.521**	0.605**
X ₃	0.622**	0.631**	0.664**	0.633**	0.589**	0.686**
X ₄	0.634**	0.634**	0.625**	0.637**	0.602**	0.684**
X ₅	0.621**	0.615**	0.586**	0.596**	0.564**	0.652**
X _{tot}	0.650**	0.656**	0.654**	0.646**	0.612**	0.704**

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา(X_{tot})กับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา(Y_{tot})ตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.01(r=.704 , p<0.01) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตราชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดมีการปรับตัวและพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ตามนโยบายการขับเคลื่อนการศึกษาดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564) และ ภูริรัตน์ สุกใส (2565) ที่สะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักของผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทศตวรรษที่

21 ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Kozloski (2006) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเป็นมาตรฐานสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ ทศพล สุวรรณราช (2564) และ ภูริรัตน์ สุกใส (2565) อาจเนื่องมาจากบริบทเชิงนโยบายด้านการปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัลที่กระตุ้นให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์อย่างชัดเจน สอดคล้องกับข้อค้นพบของ สุภาวิช เขาวนเกษม (2563) ที่ชี้ว่าวิสัยทัศน์ด้านพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับรองลงมา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ทศพล สุวรรณราช (2564) และ ภูริรัตน์ สุกใส (2565) ขณะที่ด้านการเป็นพลเมืองดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ เนื่องจาก Hamzah et al. (2021) พบว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นตัวพยากรณ์สำคัญต่อพฤติกรรมการสอนดิจิทัลของครู และสอดคล้องกับแนวคิดของ Alolah (2014) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำมีผลต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร

2. ระดับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและวางมาตรการการป้องกันภัยที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านกายภาพและจิตวิทยา ตลอดจนบุคลากรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดูแลสวัสดิภาพของผู้เรียนเป็นลำดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศร ดีปานธรรม (2561) และแนวคิดของ สุกัญญา พรน้อย (2562) ที่ชี้ให้เห็นว่าระบบความปลอดภัยเป็นองค์ประกอบสำคัญของคุณภาพสถานศึกษา และสอดคล้องกับมุมมองของ Vicario, A. D. (2012) ที่ระบุว่าความปลอดภัยเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมเชิงรุกเพื่อสร้างความตระหนักด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ DeRoche & Kaiser (1980) และงานวิจัยของ สุกัญญา พรน้อย (2562) ขณะที่ด้านการสร้างหลักสูตรความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับรองลงมา แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการความปลอดภัยเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม ด้านแผนเผชิญเหตุและเฝ้าระวังเหตุมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้อยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจสะท้อนถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการฝึกอบรม สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Alolah (2014) และ Vicario, A. D. (2012) ที่ชี้ว่าการขาดการสนับสนุนในเชิงปฏิบัติส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบความปลอดภัยโดยรวม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ($r=.704$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่ผู้บริหารมีทักษะและวิสัยทัศน์ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยให้กระบวนการสื่อสาร การจัดเก็บข้อมูล และการติดตามสถานการณ์ความปลอดภัยมีความรวดเร็วและเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งสอดคล้อง

กับแนวคิดของ Alolah (2014) และ Kozloski (2006) ที่ระบุว่าภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเป็นมาตรฐานสำคัญในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กร อย่างไรก็ตาม ระดับความสัมพันธ์ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางสะท้อนว่าปัจจัยด้านงบประมาณ ภาวะเปียบ และการฝึกอบรม มีส่วนสนับสนุนร่วมด้วย Vicario, A. D (2012) โดยภาวะผู้นำดิจิทัลทำหน้าที่เป็น “ตัวทวีคูณ” ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำให้กับระบบงานเดิม เมื่อพิจารณารายด้านพบประเด็นสำคัญคือ ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมีอาชีพมีความสัมพันธ์กับด้านแผนเผชิญเหตุและเฝ้าระวังเหตุสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าทักษะการใช้เครื่องมือดิจิทัลของผู้บริหารส่งผลโดยตรงต่อการตัดสินใจในภาวะวิกฤต (Hamzah et al., 2021) ในทางกลับกัน ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับการสร้างหลักสูตรความปลอดภัยน้อยที่สุด ชี้ให้เห็นว่าการสร้างบรรยากาศในภาพรวมยังไม่สามารถแปรเปลี่ยนสู่การพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยนโยบายกำกับดูแลที่เฉพาะเจาะจง (Alolah, 2014) ข้อสังเกตสำคัญจากการวิจัยครั้งนี้คือ แม้ผู้บริหารจะมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลในระดับสูง แต่ในเชิงความสัมพันธ์พบว่า “ภาคปฏิบัติ” มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียนมากกว่า ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ทศพล สุวรรณราช (2564) และ ภูริรัตน์ สุกใส (2565) ที่สะท้อนถึงความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการ แต่ยังคงมีช่องว่างระหว่างนโยบายและการปฏิบัติจริง ทั้งนี้พฤติกรรมดิจิทัลเชิงปฏิบัติของผู้บริหารจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพฤติกรรมบุคลากรเพื่อยกระดับความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน (Hamzah et al., 2021)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้สรุปได้ว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตรัชวิภาตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก การบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมากเช่นกัน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสหวิทยาเขตรัชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 มีความสัมพันธ์กัน และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.704$, $p<0.01$)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประกอบด้วย

1.1 ข้อเสนอแนะด้านภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมให้ผู้บริหารนำ “วิสัยทัศน์ดิจิทัล” ซึ่งเป็นจุดแข็งที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มาแปรสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ดิจิทัลของโรงเรียนที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บนแพลตฟอร์มออนไลน์ ในขณะเดียวกัน ควรเร่งพัฒนาทักษะในด้าน "การเป็นพลเมืองในยุค

ดิจิทัล" ซึ่งพบค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยเน้นการอบรมด้านจริยธรรมดิจิทัลและความปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อให้ผู้บริหารเป็นต้นแบบ (Role Model) ในการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

1.2 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาสถานศึกษาควรต่อยอดความสำเร็จจาก "ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน" ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยการบูรณาการความปลอดภัยเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาและกิจกรรมเชิงรุกที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม และ ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนา "แผนเผชิญเหตุและเฝ้าระวังเหตุ" ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ โดยการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการจัดทำคู่มือปฏิบัติการเผชิญเหตุอิเล็กทรอนิกส์(E-Manual) ที่เข้าถึงง่ายและรวดเร็ว พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาทรัพยากรที่ทันสมัย เช่น ระบบกล้องวงจรปิดอัจฉริยะหรือระบบแจ้งเตือนภัยผ่านแอปพลิเคชันเพื่อยกระดับการเฝ้าระวังภัยจากแบบตั้งรับสู่การป้องกันเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ข้อเสนอแนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลและการบริหารงานด้านความปลอดภัยจากผลการวิจัยที่พบความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงนวัตกรรมเข้ากับการบริหารจัดการความปลอดภัยในลักษณะ "ความปลอดภัยอัจฉริยะ" โดยเปลี่ยนจากการตัดสินใจด้วยประสบการณ์เพียงอย่างเดียว มาเป็นการตัดสินใจบนฐานข้อมูลโดยนำสถิติอุบัติเหตุและจุดเสี่ยงที่จัดเก็บในระบบดิจิทัลมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนป้องกันล่วงหน้า นอกจากนี้ ควรสร้างพื้นที่การสื่อสารดิจิทัลที่เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการรายงานเหตุและเสนอแนะแนวทางการความปลอดภัย เพื่อเปลี่ยนจากภาระหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้กลายเป็น "วัฒนธรรมความปลอดภัยร่วมกัน" ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ประกอบด้วย

2.1 การศึกษาปัจจัยตัวแปรแทรกซ้อน เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอยู่ในระดับปานกลาง ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในสถานศึกษาเพิ่มเติม เช่น วัฒนธรรมองค์กร งบประมาณสนับสนุน หรือทัศนคติของครูต่อการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้เห็นภาพรวมของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยอย่างรอบด้าน

2.2 การศึกษาวิจัยเชิงทดลอง ควรมีการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการความปลอดภัยผ่านระบบดิจิทัล (Digital School Safety Management Model) และ ประเมินผลสัมฤทธิ์ในด้านการลดอุบัติเหตุหรือระยะเวลาในการเผชิญเหตุ เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของภาวะผู้นำดิจิทัลในเชิงประจักษ์

2.3 การศึกษาในบริบทที่กว้างขึ้น ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เพื่อตรวจสอบว่า

ขนาดของโรงเรียนหรือพื้นที่ต่างกันส่งผลต่อระดับความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำดิจิทัลและความปลอดภัยหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568–2569. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ทศพล สุวรรณราช. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัครงค์ จันทฤทธิ์. (2567). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกัญญา พรน้อย. (2562). แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภาวิช เชาวน์เกษม. (2563). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ. (2568). ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล. เรียกใช้ เมื่อ 25 ตุลาคม 2568, จาก <https://hrms.obec.go.th/>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2565 การฟื้นฟูการเรียนรู้และเร่งรัดประสิทธิภาพเพิ่มโอกาสทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: פרקหวานกราฟฟิค.

- อดิสร ตีปานธรรม. (2561). การศึกษาการบริหารงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Alolah, T. (2014). The Impact of School Leadership on Safety Culture and Safety Performance in Schools (Doctoral dissertation). University of Southern California, Los Angeles.
- DeRoche, E. F., & Kaiser, J. S. (1980). Complete Guide to Administering School Safety Programs. West Nyack, NY: Parker Publishing.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2006). Multivariate Data Analysis (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Hamzah, N. H., Nasir, M. K. M., & Wahab, J. A. (2021). The effects of digital citizenship on teachers' digital teaching behavior. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 11(2), 1102–1117.
- International Society for Technology in Education (ISTE). (2009). National educational technology standards for administrators. Washington, DC: Author.
- Kozloski, K. C. (2006). Principal Leadership for Technology Integration: A Study of Principal Technology Leadership and the Integration of Technology in Schools (Doctoral dissertation). Drexel University, Philadelphia.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. Archives of Psychology, 140, 1–55.
- Marzano, R. J., & Waters, T. (2009). District Leadership That Works: Striking the Right Balance. Bloomington, IN: Solution Tree Press.
- Sheninger, E. (2019). Digital Leadership: Changing Paradigms for Changing Times (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- UNESCO. (2021). Beyond numbers: Ending school violence and bullying. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- Vicario, A. D. (2012). Safety management in Catalonia's schools (Doctoral dissertation). Universitat Autònoma de Barcelona, Spain.